

Modřický děkanský kostel sv. Gotharda

Silueta chrámu je již zdaleka viditelnou dominantou Modřic. Jeho starobylou, velkomoravskou tradici dokladuje dvojitý arcibiskupský kříž Metodějský, umístěný na samé špici věže. Pro svou rozlehlost, vnitřní úpravu a historickou hodnotu byl v květnu roku 1931 nazván brněnským biskupem Josefem Kupkou čestným titulem děkanský kostel. Modřické děkanství trvá již od roku 1757.

Původní renesanční stavba z roku 1540 stála na románských základech jednolodního kostela z doby kolem roku 1200. Z tohoto chrámu dnes zůstala jen jedna jižní stěna s kulatými (dnes již zazděnými) okny. Stavbu renesančního kostela provedl stavitel Václav. Ze stejné doby je i vzácný portál tehdejšího západního hlavního vchodu do kostela. Velkou katastrofou prošel kostel v roce 1724, kdy společně s farou a téměř celým městečkem vyhořel. Velkým žárem se roztavily i zvony na věži a shořely obecní hodiny⁸. V roce 1784 byla ke kostelu přistavěna mohutná věž a dala kostelu jeho současnou konečnou podobu. Velkou opravou vnitřních a vnějších zařízení kostela prošla budova v roce 1931 za zdejšího kaplana a později místního faráře, zakladatele a vzdělavatele modřického Sokola P. Jana Stráneckého. Další pohromou pro kostel znamenala druhá světová válka. Všechna okna na jižní straně kostela, včetně vzácného mozaikového okna na epištolní straně presbytáře, byla zničena a interiér pokryt prachem (pravděpodobně to důsledek bombardování městečka).

V kostele sv. Gotharda se také nacházejí varhany, které jsou největším a snad i nejdražším hudebním nástrojem v Modřicích. Ty dodala firma František Katzner z Uničova v roce 1929. Mají dva manuály a pedál, 19 znějících a 7 pomocných rejstříků. Hrací stůl je pneumatický a vzdušnice jsou ve zlepšeném stavu kuželovém. Umístěny jsou na kruchtě při západní zdi kostela. Materiálem je zeleně natřené dřevo, plastiky jsou z bíle natřeného dřeva.

Velkou stavební renesancí prošel kostel i fara v Modřicích od počátku 90. let. Věžní bání byla nově natřena, opravena fasáda kostela a místěn před kostel Weithoferův kříž. S místním JZD bylo jednáno o pronájmu církevních pozemků, kterých podle evidence mělo být přes 8 hektarů. Ve věži bylo opravena podlaha, došlo k doplnění zdiva věže, celkové výmalbě kostela, zrestaurování stropních maleb, opraveny sochy a obrazy, provedena generální oprava varhan. Po roce 2000 byla v kostele instalováno topení a bezpečnostní elektronické zařízení. Kostel dlouhodobě trpěl statickými poruchami, které se projevovaly širokými trhlinami a prasklinami a také opadávající omítkou. Byl vypracován statický posudek a podle návrhu byl vrcholek nosných zdí zpevněn ztužujícím věncem. Na opravu přispělo Město Modřice, OC Olympia a.s. a Tri Stannifer Projekt. V roce 2003 byla zahájena rozsáhlá oprava krovu kostela. Ve statickém zabezpečení kostela se pokračovalo i v dalších letech. Byla provedena mikropilotáž a ztužení kleneb nad kněžištěm, následovány opravami vnějších i vnitřních omítek a restaurací fresek.

Nutno ovšem zmínit, že na stavebních opravách kostela a fary, které vlastně nikdy neskončí, se aktivně podílí Město Modřice. To v letech 2005, až 2007 uvolnilo ze svého rozpočtu každoročně 300 tisíc korun a v roce 2008 a 2009 to už bylo dokonce půl miliónu korun. I sami věřící se podílejí na shromažďování finančních prostředků na opravy kostela i fary pravidelnými sbírkami. Byla také zavedena tradice tříkrálových benefičních koncertů organizovaných místním chrámovým sborem a Smíšeným pěveckým sborem města Modřice. Dotace se podařilo získat z Jihomoravského kraje a z Ministerstva kultury prostřednictvím Městského úřadu Šlapanice. Na opravy podle svých možností a zájmu přispívají modřické firmy či firmy v Modřicích podnikající. Můžeme jmenovat Somerston Olympia CZ, s.r.o., Magnum a.s., van Gansewinkel, a.s., a mnohé další štědré dárci z řad občanů.

⁸ Roku 1572 si Modřičtí pořídili první věžní hodiny, které vyrobil hodinář z Příbic. Hodiny však byly uvedeny do provozu až v roce 1589 jistým opavským občanem. Sloužily až do požáru v roce 1724. Současné věžní hodiny si obec pořídila až v roce 1908.